

Stadsarkitektkontoret

Kommunstyrelsen

Aktualitetsförklaring av översiktsplan för Köpings kommun, "Köping i framtiden"

Sammanfattning

Köpings kommuns översiktsplan "Köping i framtiden" beslutades i kommunfullmäktige 24 september 2012. Kommunen ska enligt Plan- och bygglagen ta ställning till översiktsplanens aktualitet varje mandatperiod.

Sedan 2012 har det tillkommit ett antal nya lagar och planeringsunderlag som har påverkan på planens användning och aktualitet. Länsstyrelsen bedömde trots detta 2016 att Köpings kommuns översiktsplan i sina huvuddrag är aktuell och kan tjäna som vägledning för det fortsatta samhällsbyggandet.

Stadsarkitektkontoret bedömer också att huvuddragen i översiktsplanen är aktuella och att den kommunövergripande översiktsplanen därför kan förklaras aktuell.

Stadsarkitektkontoret rekommenderar att ett förtydligande av den översiktliga planeringen för tätorten Köping görs i en fördjupning av översiktsplanen under nästa mandatperiod.

Förslag till beslut

Stadsarkitektkontoret föreslår Kommunstyrelsen att besluta

att Köpings kommuns översiktsplan "Köping i framtiden" förklaras aktuell.

att Stadsarkitektkontoret får i uppdrag att under nästa mandatperiod ta fram förslag till en fördjupning av översiktsplanen för Köpings tätort.

Ärendet ska vidare till kommunfullmäktige för beslut.

Bilagor

"Aktualitetsförklaring av översiktsplan för Köpings kommun" daterad 2018-04-04

STADSARKITEKTKONTORET

Gun Törnblad
Stadsarkitekt

Stadsarkitektkontoret

Anita Iversen, Planchef
0221-252 83
anita.iversen@koping.se

Aktualitetsförklaring av översiktsplan för Köpings kommun

Sammanfattning

Varje kommun ska enligt Plan- och bygglagen ha en aktuell översiktsplan. Kommunfullmäktige ska ta ställning till översiktsplanens aktualitet varje mandatperiod. Köpings kommuns översiktsplan "Köping i framtiden" beslutades i kommunfullmäktige 24 september 2012. Eftersom översiktsplanen antogs under föregående mandatperiod är det dags att ta ställning till översiktsplanens aktualitet.

Sedan 2012 har det tillkommit ett antal nya lagar, nya politiska mål och visioner, samt nytt kunskaps- och planeringsunderlag på nationell, regional och lokal nivå. Detta har en påverkan på planens användning och aktualitet. Länsstyrelsen bedömde trots detta 2016 att Köpings kommuns översiktsplan i sina huvuddrag är aktuell och kan tjäna som vägledning för det fortsatta samhällsbyggandet.

Stadsarkitektkontoret bedömer också efter en genomgång av kraven på översiktsplan enligt PBL 3:5 att den kommunövergripande översiktsplanen därför kan förklaras aktuell.

Stadsarkitektkontoret rekommenderar att ett förtydligande av den översiktliga planeringen för tätorten Köping görs i en fördjupning av översiktsplanen under nästa mandatperiod.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av planchef Anita Iversen och beretts inom förvaltningen.

Bakgrund och lagstiftning

Varje kommun ska enligt Plan- och bygglagen ha en aktuell översiktsplan som kommunfullmäktige ska ta ställning till varje mandatperiod. Översiktsplanens syfte är att ge vägledning och stöd i beslut om användningen av mark- och vattenområden samt hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras.

Ur Plan- och bygglagen kapitel 3:

27 § Kommunfullmäktige ska minst en gång under mandattiden pröva om översiktsplanen är aktuell i förhållande till kraven i 5 §.

5 § Av översiktsplanen ska framgå

1. grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,
2. kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras,
3. hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljö kvalitetsnormer,
4. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen, och
5. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken.

Förvaltningens ståndpunkt

Bedömning av översiktsplanens aktualitet

För att kunna bedöma aktualiteten behövs ett underlag som visar hur den nuvarande översiktsplanen tillämpas och om det tillkommit nya förutsättningar och anspråk.

Uppföljning av tillämpning av översiktsplanen från 2012

En uppföljning av tillämpningen av översiktsplanen har tagits fram i ett separat ärende. Denna visar att Köpings översiktsplan har fungerat väl som vägledande för beslut om markanvändning och byggande. Planläggning och genomförande har påbörjats för flera av de översiktsplanens utpekade utbyggnadsområdena. Flera strategiska dokument och inventeringar som i översiktsplanen ges som uppdrag saknas dock fortfarande.

Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse

Länsstyrelsen ska minst en gång under varje mandatperiod gå igenom kommunernas översiktsplaner utifrån statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Synpunkterna ska redovisas i en så kallad sammanfattande redogörelse till kommunen. Länsstyrelsen gjorde en sådan sammanfattande redogörelse 2016-12-13.

Länsstyrelsens sammanfattande ställningstagande lyder: "*Sedan Köpings kommuns översiktsplan antogs har ett visst antal lagar och tillägg till lagar tillkommit samt nya politiska mål och visioner som medfört att nya kunskaps- och planeringsunderlag på både nationell, regional och lokal nivå tagits fram. Dessa underlag har en påverkan på planens användning och aktualitet. Den samlade bedömningen är att översiktsplanen i sina huvuddrag är aktuell och kan tjäna som vägledning för det fortsatta samhällsbyggandet. Dock rekommenderar Länsstyrelsen att det görs kompletteringar av översiktsplanen för att kommunen ska ha ett bra underlag för den fysiska planeringen.*"

Planeringsunderlag

Det har sedan 2012 tillkommit nytt planeringsunderlag relevant för översiktlig planering, detaljplanering och bygglov. Det kan handla om exempelvis ny naturvärdesinventering eller översvämningsriskkartering. Köping har valt att särskilja på strategier och ställningstaganden för framtida markanvändningen respektive planeringsunderlaget i två olika dokument:

- Köping i framtiden Översiktsplan för Köpings kommun, antagandehandling 2012-09-25
- Planeringsunderlag – Bilaga till Köping i framtiden Översiktsplan för Köpings kommun.

På det sättet kan planeringsunderlaget uppdateras samtidigt som kommunfullmäktiges ställningstaganden om framtida markanvändning i översiktsplanen ligger fast. Bilagan uppdaterades 2014. Numera läggs mindre kraft på att hålla tryckta pappersdokument uppdaterade, och mer kraft på att hålla planeringsunderlag uppdaterat och tillgängligt för tjänstemän och allmänhet i de kartverktyg som finns internt och på Köpings webbsida.

Slutsatsen är att planeringen kan grundas på aktuella planeringsunderlag på annat sätt och att översiktsplanen därför inte behöver göras om av detta skäl.

Kraven enligt 5§

grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,

I översiktsplanens kartor redovisas utbyggnadsområden för bostäder och verksamheter, grönområden som ska bevaras, infrastrukturåtgärder mm. Dessa utgör i sina huvuddrag fortfarande inriktningen för kommunens planeringsarbete och är således aktuella. Det som har tillkommit av väsentlig betydelse är ett konsultförslag på en möjlig sträckning för eventuell framtida ny snabb järnvägsförbindelse. Detta är ett material från Region Västmanland som kommunen ännu inte tagit formell ställning till. Den föreslagna sträckningen förändrar inte vad som är föreslaget som lämplig markanvändning men däremot genomförbarheten på kort sikt för vissa utbyggnadsområden. Sträckningen och dess påverkan på fortsatt planering kan studeras vidare i en fördjupning för staden.

kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras,

Detta beskrivs genom ställningstaganden i översiktsplanens olika kapitel. Planen innehåller dock mycket lite om hur kommunen ser på utveckling inom den befintliga staden. Det finns ett viktigt ställningstagande som lyder "Tätortsutvecklingen ska till stor del baseras på förtätning och komplettering så att befintlig infrastruktur kan användas." men det saknas närmare beskrivning av var och på vilket sätt detta kan ske, vilken karaktär stadens olika delar bör ha i framtiden och hur förtätningen bör ske med hänsyn till den befintliga bebyggelsen. Detta skulle behöva förtydligas.

hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljö kvalitetsnormer,

Det finns inga förändringar i riksintressen som skulle kunna påverka bedömningen av översiktsplanens aktualitet. Påverkan på miljö kvalitetsnormer hanteras i översiktsplanens miljökonsekvensbeskrivning och ska utredas i varje detaljplan. I åtgärdsprogram för vatten från Vattenmyndigheten finns åtgärder som kommunerna behöver jobba med för att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten. Det finns inget i översiktsplanen som står i strid med det aktuella åtgärdsprogrammet.

hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen, och

I nästa översiktsplan kan Köpings roll i ett regionalt perspektiv och kopplingen till det regionala utvecklingsprogrammet (RUP) bli tydligare, men det finns inga strategier i RUP som står i konflikt med den nu gällande översiktsplanen.

sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken.

Det är valfritt om kommunen vill utreda och peka ut sådana områden. Köping har ännu inte gjort det.

Fortsatt arbete i en fördjupning

Stadsarkitektkontoret bedömer att det finns mark utpekad i översiktsplanen som räcker för försörjningen för bostäder och verksamheter i minst 20 år. Däremot finns potential för mer förtätning för att spara utbyggnadsområden i stadens utkant för framtida behov.

Översiktsplanen innehåller mycket lite om hur kommunen ser på utveckling inom den befintliga staden. Det finns ett viktigt ställningstagande som lyder "Tätortsutvecklingen ska till stor del baseras på förtätning och komplettering så att befintlig infrastruktur kan användas", men det saknas närmare beskrivning av var och på vilket sätt detta kan ske, vilken karaktär stadens olika delar bör ha i framtiden och ur förtätningen bör ske med hänsyn till den befintliga bebyggelsen. Detta skulle behöva förtydligas.

Vissa utbyggnadsområden är mycket översiktligt beskrivna i ÖP varför det har funnits behov av planprogram som visar övergripande strukturer innan detaljplan kan tas fram. Om översiktsplanen är konkretare är det lättare att utifrån den direkt göra detaljplaner.

Det finns ett konsultförslag på en möjlig sträckning för eventuell framtida ny snabb järnvägsförbindelse som kommunen ännu inte tagit formell ställning till. Den föreslagna sträckningen förändrar inte nödvändigtvis vad som är föreslaget som lämplig markanvändning men däremot genomförbarheten på kort sikt för

vissa utbyggnadsområden. Sträckningen och dess påverkan på fortsatt planering behöver studeras. Det behöver också utredas hur kommunens planering på kort och lång sikt bör förhålla sig till andra framtida möjliga infrastrukturåtgärder, så som en avfart Köping öster.

Av dessa anledningar rekommenderar stadsarkitektkontoret att en fördjupning av översiktsplanen för tätorten Köping tas fram.

Det finns behov av många strategiska dokument och inventeringar. Kommunen kommer att behöva prioritera de som det finns allra störst behov av i det dagliga arbetet. Här följer ett förslag till grov planering för översiktlig planering de kommande mandatperioderna:

Konsekvenser

Några konsekvenser av att inte bedriva en aktiv översiktsplanering:

- Bristande vägledning om användningen av mark- och vattenområden samt hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras ger större osäkerhet för beslutsfattaren.
- Avsaknad av strategisk planering för infrastrukturfrågor, regionala frågor och näringsliv kan få allvarliga långsiktiga konsekvenser för Köpings utveckling.
- Långsammare detaljplaneläggning eller med sämre kvalitet eftersom övergripande frågor behöver utredas i det skedet istället.
- Långsammare bygglovhantering eller med sämre kvalitet då principfrågor behöver utredas i enskilda ärenden.
- Kommunen kan bli nekad att söka vissa statliga stöd där man ställer aktiv översiktsplanering som krav.

STADSARKITEKTKONTORET

Anita Iversen
Planchef